

Jubilál az Erzsébet-kilátó

Portré egy kedves öregúrról, akinek rajongása hívta életre a jánoshegyi Erzsébet-kilátót

Jubilál a jánoshegyi Erzsébet-kilátó.

Ez a jubileum felidézi egy kedves öreg úr emlékéit, akit Budapesten mindenki ismert és aki Budapesten mindenkit ismert. Glück Frigyes tulajdonképpen „egyszerű hotelier” volt — a Pannónia-szálló tulajdonosa —, de lelkesedésének és rajongásának nagyon sokát köszönhet ez a város. Halálakor — néhány év előtt halt meg — a napisajtó, mintha csak összeheszt volna, egyhangúan a „Budapest szerelmese” jelzővel illette a 73 éves öreg urat és bizonyos, hogy Budapest „felnevelésében” neki is igen nagyrésze volt.

Többek között az ő alapítása a jubiláló Erzsébet-kilátó is. Rengeteget áldozott jótékonyági célokra, de semmire sem volt olyan büszke, mint erre az alapítására. Mint a *Budapesti Vendéglős és Szállodás Ipartestület* elnöke, hatalmas akciót indított a kilátó költségeinek előteremtésére. A költségekhez maga is tekintélyes összeggel járult hozzá és az ő példátlan lelkesedésének köszönhető, hogy a *szállodások és vendéglősök adományaiból 1910 szeptember 8-án felavatták a kilátót Budapest legmagasabb pontján.*

Látogatás a jubiléusnál

A jubiléus felkerestük, hogy néhány meghitt percet töltsünk erkélyein és átadjuk jókívánságainkat.

Alattunk terül el a város, amelynek panorámáját már egyenesen valószínűtlenül hat. A táj fölött az őszi koradélutáni órákban halvány ködfátyol lebeg, ami az egész képeknek valami pasztellszerű tónust ad. A földszinten Erzsébet királynő mellszobrát a jubileum alkalmából mezei virágokkal díszítették a turisták.

Egy öreg altiszt „örzi” a tornyot. Azt kérdezzük tőle, ismerte-e Glück Frigyest.

— Hogyne — bólogat. — Gyakran reggelizett itt, úgy tavasz tájban, amikor már melegebb volt az idő. Néha ebédre is idehívta a barátait. Mindig marhahús volt ebédre és a Pannoniából hozták. *Bárczy István, Bódy Tivadar meg Heltai Ferenc* voltak a leggyakoribb vendégei.

— Sok külföldi jön ide?

— Elég sok — feleli. — Aztán gukkerezik, a várost és mindenféle nyelven mondják, hogy csodálatos. Hogy egyszerű. Némelyik alig akar elmenni.

— Jönnek pestiek is?

— *Inkább csak a szerelmesek.* Nem unják meg órák hosszat csókolódní. De az még csak a jobbik eset. Van olyan macska is, aki csak a leány kezét fogja és bámészkodik. Szeretik ezt a helyet nagyon. Tudja Isten, mi a csudát tudnak annyit bámolni rajta.

Az öregnek nincs érzéke a szerelem és még kevésbé a panoráma iránt.

A terített asztal szerelmese

Glück Frigyes, aki a kilátót életre hívta, rajongott Budapestért és túlzás nélkül mondhatjuk, hogy idegenforgalmi propagandánk úttörője volt. Ebben az emberben *sajátságos módon egyesült a európai a joviális magyarral.* Mint hotelier, egyike volt a legkiválóbb szakembereknek, bejárta a világ minden nagy metropolisát és Amerikában is tanulmányozta a hotelszakmát. Ő építette az első liftet Budapesten a Pannónia-szállóban és gyakran emlegette, hogy *az első ember, aki szállodája liftjét használta, Jenő főherceg volt.*

Híres volt gyűjtőszervevényéről. Ez a szervevény oly sokirányú volt, hogy már szinte érthetetlen. *Egyformán érdeklődött antik kínai vázák, rézmetszetek, fegyverek, szakácskönyvek, rovarok iránt.* Kamea-gyűjteménye híres volt az egész országban. Az igazán elfoglalt emberek közé tartozott, állandóan valami motor hajtotta. Rengeteg tisztséget viselt. A *Svábhegyi Egyesület, a Szegénygyermek Kórház Egyesülete, a Budapest Barátainak Szövetsége,* mind-mind lefoglalta idejét, amelleit, hogy a *hotelszakmában évtizedekig vezető szerepet játszott.* Népszerűsége egyik titka a kedély, meleg emberszeretet, a mások ügyei iránt való érdeklődés és elpusztíthatatlan derű, amely sugárzott ebből az emberből.

Volt egy gyöngéje — ha ugyan gyöngéségek nevezhetjük —, *szerette a szépen terített asztalt* és hihetetlenül lelkesedett egy-egy új ételkompozícióért. Vacsorái, amelyekre gyakran hívott meg politikusokat, újságírókat, művészeket, híresek voltak a városban. Glück Frigyes szerette vendégeit meglepni valami ételújodással. A gyomorról, az emberi szervezet e kényes kazánjáról lírai hangon tudott beszélni.

Aki Lucullus receptjeit csináltatta meg

A gasztronómia iránti rajongását semmi sem jellemzi jobban, mint hogy ő adta ki saját költségén *Brillat-Savarin* híres könyvét, *Az ízlés fiziológiáját,* amelynek lefordításával nem kisebb író, mint *Ambrus Zoltán* bízott meg.

Ugyanilyen szenvedélyes szeretettel gyűjtötte a szakácskönyveket. Szakácskönyvgyűjteménye valószínűleg párját ritkítja az egész világon. E gyűjtemény leghíresebb darabja egy, az V. századból ránkmaradt, latinnyelvű szakácskönyv, amelynek csupán még egy példánya van és azt a vatikáni könyvtárban őrzik. Volt egy régi hébernyelvű szakácskönyve is, amelyért híres műgyűjtők már vagyontokat ajánlottak fel, de nem volt a pénz az a pénz, amelyért megvált volna tőle. Gyakori kedves ötlete volt, hogy *a Pannónia főszakácsával többszáz éves recepteket készíttetett el és azokat szolgálta fel barátainak.*

Egy alkalommal is több kedves barátját látta vendégül vacsorára. Az inas ezüst tálcán szürkésárga pástétomot szolgált fel, amelynek azonban mérsékelt sikere volt az uraknál.

— Túlságosan fűszeres — mondotta *Bárczy István,* Budapest híres polgármestere. — Egészen ismeretlen fűszerek vannak benne.

— Azt elhiszem, barátom — mondta *diadalmasan Glück Frigyes,* — Lucullus egy régi receptjét csináltattam meg.

Élete utolsó heteiben sokat gyöngékedett, influenza kínozta. Május közepétán felkelt betegágyából, melegen felöltözködött és autóba ült. Elvitette magát az Erzsébet-kilátóhoz és tíz percig ült a köpadon.

— Ez a mi városunk — mondta elhaló hangon. — Fáj, hogy nem láthatom többé...

Mire hazaért, már negyven fokra szökött fel a láza. Másnap délben meghalt. Halála előtt még egyszer látni akarta a kilátót és ez az út valószínűleg jó néhány héttel megrövidítette életét.

(n. b.)